



DET KONGELIGE BARNE-, LIKESTILLINGS-
OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

14/2089

28.05.2014

Høring - endring i forvaltningsloven, innføring av et forbud mot bruk av barn som tolk

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) sender med dette forslag om å innføre et forbud mot bruk av barn som tolk på høring. BLD foreslår å regulere dette forbudet i forvaltningsloven.

Se vedlagte høringsnotat for en omtale av forslaget. Forslaget legges også ut på departementets nettside på regjeringen.no under www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dok/hoyringar

Forslaget gjelder forbud mot at barn brukes som tolk eller for å formidle informasjon på norsk eller samisk til eller fra personer som ikke forstår eller kan gjøre seg forstått på disse språkene. Forbudet gjelder også tegnspråktolking.

BLD har det overordnede fagansvaret for tolking til og fra norsk til andre talespråk i offentlig sektor. BLD har delegert fagmyndighetsansvaret til Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi).

Bakgrunnen for lovreguleringen er IMDis kartlegginger av bruk av tolk i offentlig sektor, se pkt. 2.2 i vedlagte høringsnotat, som viser at bruk av barn som tolk forekommer «*av og til*» eller «*ofte*» i ulike deler av offentlig sektor. Barneombudet har også uttrykt bekymring for at barn brukes som tolk, basert på dialogmøter som ombudet har gjennomført med barn.

Formålet med lovbestemmelsen er hensynet til barnets beste. Det vil ofte være en urimelig belastning for barn å tolke eller videreformidle komplisert informasjon, eller sensitive eller alvorlige forhold. Når barn benyttes som tolk er de oftest i familie med den det tolkes for. Barnet kan derfor utsettes for press til å bli brukt som tolk, og det kan oppleve en vanskelig

dobbeltrolle ved å skulle gjengi det en offentlig ansatt og en nærstående sier, og samtidig oppleve en forventning om å ivareta interessene til familiemedlemmet. Barn vil i tillegg ikke ha de faglige forutsetningene som kreves for å tolke.

Formålet med lovbestemmelsen er også å bidra til å sikre en forsvarlig saksbehandling. Forvaltningsorganet må ha bevissthet og retningslinjer for hvordan det kan kommunisere med alle parter, også de med begrensede kunnskaper i norsk eller samisk. Dette er nødvendig for at det kan oppfylle saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven, og da særskilt informasjons- og veiledningsplikten.

Alle fagmyndigheter, sektorer og forvaltningsnivåer har på sine områder samme ansvar for personer med begrensede kunnskaper i norsk eller samisk som for den øvrige befolkningen. Følgelig må de vurdere tiltak for å sikre en god kommunikasjon og at alle i befolkningen får del i tjenestetilbudet. Sektormyndighetene og kommunene har et selvstendig ansvar for å utvikle en god forvaltningspraksis og rutiner for kvalitetssikring, bestilling og betaling av tolketjenester.

Domstolsadministrasjonen, Helsedirektoratet, Utlendingsdirektoratet, Barne-, ungdoms og familiedirektoratet (Bufdir) og Arbeids- og velferdsdirektoratet har alle utarbeidet retningslinjer, veiledere og anbefalinger for bruk av kvalifiserte tolker innenfor sine områder.

Det foreligger i dag lite informasjon om omfanget av bruk av barn som tolk. Mangelen på informasjon om omfanget gjør at det ikke er mulig å presentere nøyaktige beregninger av de økonomiske og administrative konsekvensene av et lovforbud mot bruk av barn som tolk. Kostnader vil i hovedsak komme i det kommunale tjenestetilbudet.

Arbeidet med å fremskaffe kvalifisert tolk kan i noen tilfeller medføre noe lengre saksbehandlingstid. Samtidig vil bruk av kvalifisert tolk også kunne føre til mer effektiv tidsbruk pga. bedre kommunikasjon, og et bedre beslutningsgrunnlag for statlig og kommunal forvaltning.

Departementet ber særskilt om høringsinstansenes tilbakemelding på

- om hovedregelen og unntakene er hensiktsmessig avgrenset, herunder aldersgrensen på 18 år,
- i hvilken grad bestemmelsen vil være anvendelig i deres konkrete arbeidssituasjon, og konkrete eksempler i deres hverdag hvor dere mener at bestemmelsen vil komme til anvendelse,
- økonomiske og administrative konsekvenser av å innføre et forbud mot bruk av barn som tolk.

Listen over høringsinstanser følger vedlagt. Vi ber om at den enkelte høringsinstans ved behov videresender høringsbrevet til eventuelle underliggende enheter, instanser, etater, medlemsorganisasjoner mv. som ikke står på listen over høringsinstanser.

Frist for å komme med høringsuttalelser er 12.09.2014.

Høringsuttalelsene sendes elektronisk til departementets postmottak på e-postadressen postmottak@bld.dep.no

Eventuelle spørsmål kan rettes til seniorrådgiver Hege Hov Eggen på telefon 22 24 69 64 eller e-post heg@bld.dep.no

Med hilsen

Pia Buhl Girolami (e.f.)
kst. avdelingsdirektør

Hege Hov Eggen
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Vedlegg 2